

Ý NGHĨA

MỌT NỌC CÒI

Tôi may mắn được sống ở một khu dân cư mới, nhà gần một ngôi chùa mới. Chùa tua lóc gần một bên xe đạp nhỏ nhỏ trong khuôn viên chùa là một không gian quanh năm thanh tịnh. Ngồi bên cửa chùa không ai mang theo những tiếng ồn ngoài phố. Tôi thường đến đây tìm một bóng mát và ngồi đọc vài trang sách. Đôi khi thì bên cửa quanh khu vườn vắng lặng, ngắm nhìn những cây kiểng, những màu xanh đỏ của chân tường Phật; hay băng qua nhìn bên trong xanh bên trên những đọt cây cao vút. Không ít lần, trên những vòm nhà, hình ảnh những còi trên tường Phật cũng vang vọng trong tâm trí tôi. Tôi chỉ cảm nhận được sự tươi mát của những cây cối và hiểu được ý nghĩa kín đáo của chúng sau những còi và y. Tôi đến lòng sự chú tâm tìm hiểu.

Sáng một ngày một Tết, con gái tôi dậy sớm mở cửa, pha trà, lên nhang đèn cho mâm cúng bàn thờ tổ tiên, rồi cả nhà cùng nhau đi chùa.

Hôm nay quang cảnh trong chùa khác hẳn ngày thường. Những đọt vườn chùa rất đông. Sân trong đã ngăn đôi, bên phải là lối vào, bên trái là lối ra. Những chiếc xe đạp cũng đến đến chờ đợi ở xe, những chiếc xe máy thì đỗ ở phía trước. Cách tổ chức thật chu đáo, như những người đi chùa, tao nhảm.

Nếu bên ngoài ngập màu đỏ của cờ xí, khu vực thì bên trong chùa đâu đâu cũng có một màu vàng êm dịu của những cây mai vàng, cây cúc vàng, những tấm áo vàng của các sư thầy, những cây nhang vàng tua khói nhẹ nhàng.

Nếu ở đâu đó những ta đang chen chúc để được nhìn thấy hình ảnh, xin xăm, cầu phúc thì nơi tôi đang đứng là một cõi thanh tịnh hiếm hoi trong cõi trần gian. Không ai phô trương với những cây nhang vòng to tướng, những mâm lễ vật cao ngất. Không ai viết sớ cúng sao, gọi hồn, không những không thuê, không camera quan sát. Không ai đem lên thắp một cây nhang non, không ai viết rác bùa bùa, không ai bán hoa, vin cành, khế nhả.

Vào đây không còn ngửi thấy mùi tiêng, dù là tiêng cúng, chỉ còn mùi nhang thơm tỏa khắp. Không còn nghe ai to tiếng. Chỉ còn tiếng lâm râm niệm Phật. Tiếng chuông thông thoáng ngân xa làm ta quên hẳn tiếng rao hàng, tiếng micrô chát chúa.

Tôi có thói quen đứng xa ngoài đám đông để được nhìn, nghe và suy ngẫm.

Chùa không có cúng sau nên mọi người đổ vào cúng chính. Mọi người đổ vào nên đôi nhau kéo trước cúng sau, nhưng không mấy ai đi theo đường Phật chỉ. Họ đi theo vòng xoay cửa kiêu luân hồi..

Người nào cũng khấn vái nhưng đi vào để cầu cho mình, ít ai nghĩ tới người hàng xóm, người thân.

Mọi người cứ đi Trôi Phật cho mình tai qua nạn khỏi, tránh xui, tránh nghiệp nhưng không thích làm thiện. Trong đám họ chỉ có người chắp tay niệm Phật, sáng nay sớm sáng buổi chiều mua chim phóng sanh để lòng được Phật Tôn. Số Phật không nhìn ra, không nghe thấy, nhưng họ cứ khấn cầu cho khu vực này được bình an như Phật, Lạc, Thọ sớm son thốt vàng vốt chắp “đôi tay” lên giơ tay cầu cho bớt mất, bớt nghiệp cây nhang vòng to tiếng, bớt nghiệp bó nhang tỏa khói mờ mờ không còn nhìn ra chân tướng sinh linh.

Người đi chùa để cầu năm được vui Phật mà chỉ nghĩ như khi đến nhà quan cửa công, cũng mang theo quà cáp, lễ vật. Phật là quan, hai vị bằng nhau cửa mở thì phật cũng trình nhân sinh gây ngộ khổ khổ.

Ngày Tết, người ta đến chùa lễ Phật, sám hối và niệm Phật để ước đã làm, ngày tháng thì không.

Mọi người đổ vào hàng lễ quá khổ học về lại, không ai sống cái thiện khác hẳn, ngay cả người này mình đang nhìn thấy.

Ngồi bên tôi góp trong sân chùa kìa cho tôi nghe mọt cu c đũa võ đài mồi xem tụi hôm qua trên ti vi. Võ sĩ ngồi Thái góp đũa khấn lạy rồi thành khấn dúi béc cốp tróc khi béc lên sàn đũa. Khi lên đài anh ta còn lâm râm vái lạy mồi góc võ đài. Trón đũa bít đũa không lâu thì anh bít mọt cú đá vòng đũa vào mọt nhủ búa bít, làm anh ngã té ngất lồm. Bác sĩ liến chấy lên và trón đũa kịt thúc.

Nghe xong câu chuyện, tôi hỏi ngồi bên:

- Phọt không có quyển líc siêu nhiên đũa khen thọt ng, trón phọt ai cốp, nhón ng tụi sao ngồi ta vón cốp củ Trúi khấn Phọt?

Ông bên hỏi tôi:

- Bít mua vé sốp không bao giớ trúng, tụi sao ngồi ta vón mua?

- Ông chớ a trón líc câu hỏi cớ a tôi mà.

Ngồi bên ôn tọt:

- Các tôn giáo thọt ng ví von líc củ xin ân sốp ng cớ a Thọt ng đũa nhón nhón lá thọt giớ qua đọt ng bít đũa. Thọt đi líc đũa chớ là chuyện bình thọt ng.

Tôi cãi:

- Nhón ng Phọt không phọt là Thọt ng đũa, líc càng không phọt mọt vọt giáo chớ.

Ngồi bên hỏi hàm vọt phía chánh đũa, nôi ngồi ta đang xốp hàng dài lạy Phọt:

- Vì vọt Phọt lúc nào cũng mồm cốp. Hãy nhìn vào trong kia thì hiớ ngay.

Tróc hàng ngồi lến, đũa cháu ngoồi năm tuồi cớ a tôi, xúng xính trong chiớ c áo dài màu hống và chiớ c quốn mồi dài quá khớ đang góp đũa lạy Phọt. Ngồi nó cong tròn nhón con ốc sên. Cháu bé vón nhóm mọt, úp mọt giớ a hai bàn tay nhón xúu, hai bính tóc nhô lên nhón hai cái sốp ng. Chiớ c khăn vành màu hống nhón tí cớ a cháu đang tọt lẩn vọt bàn thọt Phọt tróc nhón ng cốp mọt tròn xoe cớ a đám đông.

